TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi..... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.......$4.00 Six months......$2.25
Three months..$1.35 One month....... .50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Laillisuutta ja laittomuutta

Mitä kauemman aikaa puutavaratyöläisten lakko kestää ja mitä tiukemmalle työpaikat sulkeutuvat, sitä kovemmaksi käy porvarilehdistön ääni vaatiessaan hallitusta sekaantumaan asemaan ja asevoimin — ellei muuta mahdollisuutta ole — tukahuttamaan lakkolaiset vaatimuksineen.

Juttu toisen jälkeen keksitään miten muka lakkolaiset ovat tehneet tuhotöitä, mutta mistään ei näytä nyt olevan apua. Lakko levenee kaikista huolimatta, kämppä ja saha toisensa jälkeen seisahtuu ja puutavaran puute tulee yhä suuremmaksi.

Sanomalehdet puhuvat lakkolaisten harjottamista laittomuuksista, mutta eivät voi mainita yhtään ainoaa esimerkkiä, jossa lakkolaisten taholta olisi harjotettu minkäänlaista laittomuutta. Laittomuutta on harjotettu ainoastaan lakkolaisia vastaan. Isännistön santarmit eivät ole onnistuneet harjottamaan laittomuuksiaan lakkolaisten nimessä; nekin muutamat metsäpalot ja karjan myrkytykset, jotka ensin asetettiin i. w. w:läisyyden nimessä lakkolaisten kontolle, tarkotuksella myrkyttää yleinen mielipide lakkolaisia vastaan, osottautuivat niin kömpelösti suunnitelluiksi, että niistä ei enää mainita juuri mitään.

Washingtonin senaattori Pointexter, entinen "edistysmielinen", on liikkeellä saadakseen hallituksen lähettämään sotilaita ja lantimaan poikkeuslakeja, joilla lakkoutumiset julistettaisi kokonaan laittomiksi.

Frank Littlen murha julistetaan oikeutetuksi, eikä murhaajia löydy mistään, — siksi että niitä ei halutakaan saada kiinni, kuten silloin jo heti sanoimme. Butten lehdet esim. ovat vallan raivossaan sikäläisiä lakkolaisia vastaan. Ne puhuvat laittomuuksista ja kiihottavat hallitusta toimenpiteisiin lakkolaisia vastaan, mutta ne eivät puhu mitään niiden 160 miehen murhasta, jotka tuhoutuivat sikäläisessä kaivospalossa hiukan ennen lakon alkua, eikä mitään siitä, että Butten varsinaisten työselkkausten historia kulkee rinnan sikäläisen työnhakukortin olemassaolon kanssa.

Työnhakukortin käytäntöönotto oli laittomuus, puhumattakaan siitä, että niiden 160 miehen tuhoutuminen kaivokseen johtui suoranaisesti yhtiöitten huolimattomuudesta, ja niinollen oli mitä kylmäverisin teollisuusjoukkomurha. Mutta niitä ei leimata laittomuudeksi. Niiden toimeenpanijoita vastaan ei yllytetä hallitusta, eikä edes niitä kaivannonomistajia vastaan, jotka itsenpintaisella voitonhimollaan estävät hallituksen saamasta kuparia ja näännyttävät nälkään tuhansia työläisiä.

Hallituksen olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin niitä vastaan, jotka harjoittavat laittomuuksia. Ja ensimäisenä olisi silloin syyllisten penkillä porvarillinen sanomalehdistö määrääjineen. Ne harjottavat häikäilemättömintä laittomuutta, mitä milloinkaan missään voidaan harjottaa.

Kapitaali ja sodan loppunäytös

On väitetty, että tämä sota enemmän kuin mikään entisistä on ollut ja on kansansota ja että sen ovat aiheuttaneet ristiriidat, jotka ovat seurauksena eri kansojen kehityksen laadusta ja kehitystarmosta sekä tilasuhteista maapallollamme. Mutta tämä on vain puoli totuutta, sillä Ranskalle ei ole tarpeen mikään tilojen lisääminen ja sen siirtomaavalta on verrattuna Ranskan kansan väestölisäykseen aivan liian suuri. Venäjä omistaa samaten raivaamattomia maita suuret määrät ja mitä taas tulee Englantiin, niin on myös sen väestön lisääntyminen viime aikoina alkanut pysähtyä sijhen määrin, että Englannin valtansa alle laskemat maanpiirimme alueet ovat melkoista suuremmat kuin mitä Englanti tulee pitkiin aikoihin tarvitsemaan. Sota on Englannin ja Ranskan puolelta ollut alusta pitäen kapitalin sotaa, jolle suunnattomien rahasummien uhraamisen kautta on saatu annetuksi kansansodan ulkonainen leima, ja varsinaisena tämän sodan uhrina on ja on otaksuttavasti alun pitäinkin ollut Venäjä, joka vanhan imperialistisen hallituksensa kautta on tullut vietellyksi antamaan tämän suunnattoman uhrin.

Jos nyt kansojen olennaisin mielipide kaikissa sotaakäyvissä maissa saisi määrätä, niin olisi rauha muutaman päivän kuluttua tehty, ja kuunnellen tätä mielipidettä ovat keskusvallat jo kauan sitte tehneet rauhantarjouksen. Se seikka, että ei mitään tehdä taikka tehdään niin vähän, johtuu siitä, että kapitaali vielä niin suuressa laajuudessa pitää ihmisten tahdon vankinaan — vain vapaa Venäjä on tästä säännöstä ainakin muutamiin sen väestöryhmiin nähden poikkeuksena. Mikä sitte on kapitalin, tai tarkemmin sanoen länsieuropalais-amerikalaisen kapitalin tarkoitus? Tätä tarkoitusta on tuskin puolella sanallakaan lausuttu, mutta sellaiselle henkilölle, joka niin sanoakseni ulkopuolelta tarkastelee näitä tapauksia, on se varsin selvästi nähtävissä. Mitään mainittavia voittoja ei kapitalilla ole saavutettavanaan Englannissa eikä Ranskassa. Ne lainat, joita nämä maat ottavat, ovat keinona sen raivaamattoman maaperän saavuttamiseksi, missä kapitalille vielä löytyy tarjona suuremmoisia mahdollisuuksia — nimittäin Venäjän saavuttamiseksi. Venäjä on sodan aikana ollut pakotettu ottamaan suunnattomia lainoja. Nämä läinat yhdessä Venäjän jo aikasemmin ottamien kanssa tulevat olemaan keinona Venäjän markkinoitten ja Venäjän luonnonrikkauksien valtaamiseksi, mitä Länsi-Europan ja varsinkin Amerikan kapitali haluaa. Lontoon—New-Yorkin rahamaailman johto voi sodan jälkeen ilman mitään suurempia vaikeuksia vaihtaa Amerikan saatavat Englannista ja Ranskasta näiden maiden saataviin Venäjältä ja siten saavuttaa rahaasiallisen vaikutusvallan Venäjään nähden, mikä sille sen maan kaupan ja teollisuuden valloittamiseksi on välttämättömästi tarpeellinen. Merkit erikoisrauhan solmiamisen halusta, joita merkkejä on Venäjällä näkynyt, ovat heti vaikuttaneet sen että länsimaiden kapitali on nostanut ankaran sotahuudon. Amerikan sotaan sekaantuminen ei ole mitään muuta kuin johdonmukainen tulos raha-asiain johdon suunnasta ja helpottaa se suuressa määrin kaiken vaikutusvallan kokoamista niiden käsiin, joilla se suurimmaksi osaksi jo nyt on. Se on myöskin seuraus siitä, että länsieuropalais-amerikalaisen kapitalin painopiste vähitellen on siirtynyt Lontoosta New Yorkiin.

Että tämä kapitaali nyt sodan loppuvirttä veisattaessa ei kammoksu mitään uhreja estääkseen Venäjän vierittämästä niskoiltaan tai ainakin keventämästä sille aijottuja taloudellisia kahleita on selvää. Sisäinen vaisto sanoo Venäjän kansalle, että sen olisi kuljettava omia teitään, ja että ne sitoumukset, jotka vanha hallitus on tehnyt, ovat tehdyt vieraan kapitaalin etujen mukaisiksi ja tulevat painamaan Venäjää hirmuisena ikeenä. Tästä vaistosta on askel päämäärästään tietoiseen toimenpiteeseen kyllä pitkä. Länsi-Europassa ja Amerikassa on kansan mielipide voitu ostaa rahalla. Huolimatta hälyyttävistä uutisista ollaan näissä maissa jotenkin levollisia. Arvellaan, että kunhan vain saadaan aikaa niin pitäisi sellaisen toiminnan Venäjään nähden onnistua — ja silloin olisi peli voitettu.

Tämä tällainen on hirvittävää leikkiä ihmisten elämällä. Sille, joka ei voi saada yleiskäsitystä koko tilanteesta, on vaikea arvostella, paljonko tästä on totta, paljonko taas liioittelua. Että taistelu kuitenkin koskee Venäjää paljoa suuremmassa määrin kuin siellä tunnutaan aavistettavankaan, lienee ulkopuolella kaiken epäilyksen. Kunhan vain Venäjällä ymmärrettäisiin ajoissa mitenkä asiat oikeastaan ovat ja kenenkä hyväksi maan hyvinvointi ja tulevaisuus uhrataan".

— M—ja.

Mitä sotavirasto tarkottaa?

Sotaministeri Bakerin ilmotetaan sähköttäneen täkäläisille puutavaraparooneille, että metsätyöläisten lakko olisi heti sovittava, ja että lakkolaisten vaatimuksiin olisi suostuttava, ainakin mikäli kahdeksan tunnin työpäivä on kysymyksessä.

Mutta suunnitelmassa on muuan kohta, joka näyttää takaportilta ja jonka olemassaoloa ei voida jättää huomaamatta, niinkin vakavassa jutussa kuin tämän lakon sovittelu on, jossa on kysymyksessä työpäivän lyhentäminen kymmenille tuhansille työläisille.

Mitä tarkottaa sotaministeri selityksellään, että presidentillä on oikeus julistaa kahdeksan tunnin työpäiväläki syrjäytetyksi, jos hän katsoo erikoistilanteen sitä vaativan? Tarkotetaanko siinä antaa viittaus puutavaraparooneille, että vaikkapa nyt myönnyttekin lakkolaisten vaatimukseen, niin presidentti tulee ja pelastaa niistä heti?

Puutavarateollisuudessa ei vallitse mitään sellaista tilannetta, että siinä tarvitsisi teettää muuta kuin kahdeksan tunnin työpäiviä varsinkaan kun suuren osan vuodesta voi pitää työt käynnissä kahta vuoroa. Myllyillä voi pitää kolmeakin vuoroa käynnissä vaikka aina, jos vain tarvitaan ja jos kämpille lisätään miehiä, niin sieltä kyllä tulee tukkeja, joten pitemmän kuin kahdeksan tunnin työpäivän teettäminen on vallan tarpeetonta.

Sotaviraston olisi jo aika ryhtyä toimenpiteisiin täkäläisiä tukkiparooneja vastaan, ei ainoastaan määräämällä kahdeksan tunnin työpäivän käytäntöön, vaan tarkastelemalla hiukan niiden omistuskirjoja täkäläisiin metsiin nähden. Niistä metsäalueista on suurin osa kavallettua omaisuutta, ja niiden ottamiseen takasin hallitukselle olisi nyt jo aika.

Jos hallitus voi pitää käynnissä ilmalaivatehtaita ja käydä sotaa, niin kaipa se voisi omistaa metsäkämppiä ja sahojakin ja tuottaa suoraan ne kuusilaudat, joiden takaa tuhoisimmat hyökkäykset vihollisten leiriin tehdään. Mutta tuntuu siltä, kuin annettaisi puutavaraparooneille tilaisuus näiden ilmalaiva-aineitten hankinnan nimessä tuhota työläistensä järjestöt, selittämällä ne lakivastaisiksi.

Järjestömme asioita

S. S. JÄRJESTÖN LUENNOITSIJAN SANNA KANNASTON MATKAOHJELMA CALIFORNIASSA

Elokuulla:

Fort Bragg 21—22 ja 26 p.
Pudding Creek 23 p.
Albion 24—25 p.
San Francisco 29 p.
W. Berkeley 30 p.

Syyskuulla:

San Francisco 1 ja 3 p.
W. Berkeley 2 p.
Rocklin 4 p.
Tonopah, Nev. 6, 7 ja 8 p.
Goldfield, Nev. 9, 10 ja 11 p.
Reedley, Cal. 13, 14 ja 15 p.
Los Angeles 16, 18 ja 19 p.
San Pedro 17 p.

S. S. Järjestön länsipiirin osastoille

Luettava osaston kokouksessa.

Tämän kuun 12 p:nä pitämässään kokouksessa oli länsipiirin piirikomitea pakoitettu peruuttamaan ennen tekemänsä päätöksen piirissämme pidettävien agitaattorikurssien paikkojen suhteen ja päätti alistaa piirijärjestön jäsenistön yleisäänestyksellä ratkaistavaksi, missä mainitut kurssit tullaan toimeenpanemaan. Piirikomitea oli ennemmin päättänyt kurssit pidettäväksi Californian, Washingtonin ja Oregonin valtioissa, pitäen silmällä sitä seikkaa, että noissa valtioissa pidettynä olisi agitaattorikursseista piirijärjestöllemme vastaavaa hyötyä tulevaisuuteen nähden, sillä on kieltämätön tosiasia se, että yllämainituissa valtioissa olisi mahdollisuus saada kursseille suurin oppilasmäärä. Nyt kuitenkin on käynyt niin, että vuoristovaltioiden osastot ovat vaatineet yhdet kurssit pidettäväksi Wyomingin valtiossa. Binghamin S. S. Osasto teki ehdotuksen, jota ehdotusta ovat sikäläiset osastot kannattaneet ja etupäässä suositelleet kurssien paikaksi Wyomingia. S. S. Järjestön keskusvirasto on nyt lopullisesti ilmoittanut, että kurssien johtaja, S. Nuorteva ei jouda olemaan lännellä muuta kuin kuusi viikkoa, siihen luettuna matka-aikakin idästä tänne ja päinvastoin, joten kurssien pitoajaksi jääpi vain noin viisi viikkoa. Siksipä piirikomitea peruutti ennen tekemänsä päätöksen, että kursseja pidetään kolmet ja päätti kursseja pidettäväksi vaan kahdet. Piirijärjestön jäsenistö määrätköön missä kurssit pidetään.

Nyt piirikomitea haluaa painaa järjestön jäsenistön mieleen sen seikan, että kurssit tulevat maksamaan koko tuntuvan summan, eikä järjestömme keskusvirasto lupaa avustaa kursseja sentilläkään, joten niiden osastojen, joiden lähettyvillä kurssit tulevat toimeenpantaviksi on pidettävät siitä huolta että kursseille saadaan varoja **ilman pakollisia verotuksia.**

Californian valtiokomitea on luvannut avustaa kursseja kahdella sadalla dollarilla ja sen lisäksi esittänyt San Franciscon ja West Berkeleyn s.s. osastojen maksettavaksi, kumpaisenkin $50.00. Jos kurssit tulevat Californiaan kuten piirikomitea oli ennemmin päättänyt — antaa sikäläinen valtiokomitea kurssikassaan $100.00 ja toisella sadalla avustaa kurssien oppilaita. Siis muistettava olisi silloin kun asiasta äänestetään, **että Californiaan on saatava yhdet kurssit.** — Ne rahat kun eivät tahdo olla jokapaikassa niin "löyhässä"... Myöskin on jotensakin varma asia se, että jos toiset kurssit saadaan vuoristovaltioihin ehkä Wyomingiin, kuten on ehdotettu, niin Wyomingin keskuskomitea osaltaan avustaa kursseja rahallisesti siksi tuntuvasti, että niiden rahallisista kustannuksista suoriudutaan koko helpolla.

Tällä ei tahdota "puhvata" kursseja sinne eikä tänne, tahdotaan vaan sanoa asiat niinkuin ne ovat. Jäsenistöllä on oikeus äänestää kurssit mihin parhaaksi näkee, mutta sen velvollisuus on myöskin pitää mielessään sitä seikkaa, että kurssit tulevat sinne missä niiden rahallisista kustannuksista helpoimmin selviydytään. — Piirin varatkaan eivät pitkälle riitä, sillä usean osaston "plari" pakkaa tilikirjassa jäämään kovin sileäksi.

Tämän mukana lähetetään osastoille äänestyslistat ja äänestettävä on seuraavista paikoista: California, Oregon, Washington ja Wyoming. Californian, Washingtonin ja Wyomingin keskuskomiteat päättävät mihin osastoon heidän alueillaan kurssit sijoitetaan: jos Oregonin valtioon tulee kurssit, päättää niiden paikasta piirikomitea, ottaen huomioon Oregonin s.s. osastojen suositukset.

Kurssivarojen hankkimisen suhteen on voimassa piirikomitean ennemmin tekemä päätös, että niiden osastojen on hankittava varat joissa kurssit tullaan pitämään.

Myöskin päätti piirikomitea kehottaa osastoja avustamaan kursseille sellaisia jäseniä joilla on oppimisen halua ja edellytyksiä jotakin oppia. Siis on osastojen aikoinaan alettava tuumimaan siitä, montako oppilasta lähettävät kursseille ja kuinka suurella summalla heitä avustavat. Eikä liene liikaa vaadittu, jos jokainen länsipiirin osasto lähettäisi ainakin yhden oppilaan kursseille, olkootpa sitten kurssit missä tahansa. Siis alkakaapa tuumimaan sitä seikkaa ja pitäkää mielessänne, että nämä eivät ole luentokurssit, **vaan agitaattorikurssit,** sellaiset joissa kasvatetaan jo alulla olevia puhujakykyjämme. Siksi kannattaa sinne jokaisen osaston lähettää vähintäänkin yhden oppilaan.

Länsipiirin Yleisäänestys "B".

Täten alistetaan piirin jäsenistön kesken yleisäänestyksellä ratkaistavaksi, ensi marraskuun neljäntenä päivänä alkavien agitaattorikurssien paikoista. Jokaisella jäsenellä on oikeus äänestää kahta alla nimitettyä aluetta kurssien paikaksi. Osaston virkailijain on merkittävä jokaisen alueen kohdalle annettu äänimäärä ja palautettava lippu piirivirastoon ennen syyskuun kymmenettä päivää, 1917. Piirivirastossa tarkastetaan äänestyksen tulokset ja kaksi enimmän ääniä saanutta aluetta tulee kurssien paikaksi.

California ....
Oregon ....
Washington ....
Wyoming ....

Toverillisesti,
Länsipiirin piirikomitea.

Pöytäkirja

tehty Cal. valtion suom. sosialistiosastojen neuvottelukokouksessa kesäk. 4-5 p., 1917.

1—Kokouksen kutsui järjestykseen valtiokomitean sihteeri V. Korhonen klo 9:30 epp.

2—Puheenjohtajaksi valittiin K. Kokko, pöytäkirjuriksi K. Korhonen ja Mandi Mäki.

3—Valtakirjain tarkastus annettiin kirjurien huoleksi.

4—Työjärjestyskomiteaan valittiin kolme jäsentä: F. Sundman, G. Fräki ja J. Perälä.

5—Otettiin 15 minuutin väliaika, työjärjestyskomitean toimintaa varten.

6—Väliajan jälkeen jatkettiin kokousta. Kirjuri ilmoitti täydellisesti valtakirjoilla edustettuna olevan seuraavat toverit: K. Kokko, Berkeleyn s s.-osaston ja J. Perälä, Berkeleyn näytelmäseuran puolesta. Rocklinin osastoa edusti F. Sundman ja huvitoimikuntaa A. Reinikka. San Franciscon osastoa edusti Anton Saari; Fort Braggin osastoa G. Fräki ja V. A. Gummerus. Kahdella viimemainitun osaston edustajalla ei ollut, sattuneesta syystä, valtakirjoja mukanaan; kuitenkin annettiin heille täydet edustusoikeudet. Valtiokomiteaa edusti V. kirjuri Korhonen. Kaikille puolueen jäsenille annettiin puheoikeus kaikissa keskusteluissa.

7—Työjärjestysvaliokunta oli laatinut seuraavan työjärjestyksen, joka hyväksyttiin:

Valtiokomitean työn arvostelu.
Agitatsionityön järjestely valtiossamme.
Toverilehden sisällön avustaminen.
Valtiokirjuri D. W. Williams'in toiminnan arvostelu, hänen kieltäytyessään toimimasta kansalliskonventsionin päätöksien mukaisesti.
Pidetäänkö edelleen vuotuisia kesäjuhlia valtiossamme.
Kesäjuhlien järjestely.
Kesäjuhlista koituneiden varojen käyttö.
S.s.-osastojen omaisuuden säilyttäminen s.s.-osastojen omaisuutena.
Valtiomme näytelmäseurojen keskinäisen toiminnan järjestäminen
Muita kysymyksiä.

8—Kirjuri ilmoitti kokoukseen saapuneen seuraavat edustajat: Friscosta, osaston edustaja, Nestor Matson, näytelmäseuran edustaja, Albin Saari, ja sekakköörin edustaja John Laivo. Berkeleystä: V. Jalo, edustaen osastoa; Onni Sirola, edustaen soittokuntaa, sekä mieskööriä; E. Lohiluoma, edustaen sekakööriä. Rocklinista: Hilja Salo, edustaen osaston näytelmäseuraa. Fort Braggista: Wm. Salo, edustaen osaston näytelmäseuraa.

9—Valittiin kolmihenkinen sääntökomitea, johon tulivat: N. Matson, F. Sundman ja V. A. Gummerus. Ponsivaliokuntaan: G. Fräki, V. Jalo ja J. Perälä. Pöytäkirjan tarkastajiksi O. Sirola ja Anton Saari. Toiseksi puheenjohtajaksi J. Laivo.

10—Valtiokomitean toimintakertomusta ei ollut kokouksessa. Kuitenkin otettiin esille v.k. viimeaikaisen toiminnan arvostelu. Edustajat moittivat komitean toimintaa, etupäässä niistä pienestä merkityksestä olevien asioiden jauhamisesta ja äänestykselle asettamisesta, kuten viime Eurekan kesäjuhlilla annetusta laulupalkinnosta, y.m. Valtiokomitealla on tämänlaisissa asioissa täysi valta päättää. Samalla lausuttiin tulevalle toiminnalle toivomuksia. Keskustelun päätyttyä siirrettiin asia ponsivaliokunnalle, jonka lausunto kuuluu:

Valtiokomitea ei ole tyydyttävästi toiminut kaikissa yleisissä tehtävissään, antaen liian paljon huomiota paikallisille ilmiöille, josta valtion yleistoiminta on joutunut kärsimään. — Kokous velvoittaa valtiokomiteaa vastaisuudessa enempi kiinnittämään huomiotaan valtiomme puoluetoimintaan äänestyksissä y.m. esiintulevista asioista ja niitä selostamaan piirimme lehdessä osastoille.

11—Agitatsionityön järjestelystä valtiossamme keskusteltiin. Klo 1 päivällä siirryttiin päivällislomalle.

12—Klo 1:20 jatkettiin kokousta, J. Laivon toimiessa puheenjohtajana. Alettiin äsken keskenjääneestä agitatsionikysymyksestä keskustella.

Yhdyttiin länsipiirin kokouksen päätökseen, että kulkevien luennoitsijain toimi lakkautetaan ja tilalle pannaan toimeen agitaattorikursseja.

Ponsivaliokunta ehdotti seuraavn ponnen:

Yhdymme viimeiseen L. p. kokouksen päätökseen suositellen agitaattorikursseja, joissa voidaan paikallisia tovereita kehittää niin sanotuksi tupa-agitaattoreiksi, jotka voivat olla enempi tarkotustaan vastaavia kuin suuria kustannuksia vaativat kuljeskelevat luennoitsijat.

Toverin avustamisesta oltiin sitä mieltä, että osastojen kirjallisuusasiamiehet, agitatsionikomiteat, sekä kirjeenvaihtajat tulee saada ripeämpään toimintaan, saadaksemme Toverin tilaajamäärän kohoamaan. Kirjeenvaihtajien puutteen korjaamiseksi päätettiin ryhtyä tositoimiin, varsinkin lahtikaupunkien osastot valtiokomitean avustamina. Keskustelusta laadittiin seuraava ponsi:

Neuvottelukokous velvoittaa osastoja tiivistämään kirjallisuus-, agitatsioni- ja kirjeenvaihtajatoimintaa osastoalueillaan, ja erityisemmin lahtikaupunkien: San Franciscon ja Berkeleyn, osastoja valtiokomitean avustamana hankkimaan tarkotustaan vastaavia kirjeenvaihtajia Toverille.

14—Valtiokirjurin D. Williams'in viimeaikaisen toiminnan arvostelu otettiin esille. Williams on lähettänyt osastoille viime ylim. kansalliskonventsionin "vähemmistö"-ponsia suosituksineen, jättäen "enemmistö"-ponnen huomioonottamatta. Tätä asiaa koskeva kirje oli saapunut kokoukselle Los Angelesin suomalaiselta osastolta, sekä Oaklandissa ilmestyvän sosialistilehden, World'in toimittaja saapui myös kokoukseen selostamaan tätä kysymystä; hänelle annettiin kymmenen minuutin aika puhua. Tämän jälkeen keskusteltiin asiasta ja kaikki puheenvuoron ottajat olivat yksimielisiä siitä, että valtiokirjurimme on toimintaansa käyttänyt väärin ja päätettiin vaatia kansallistoimeenpanevaa komiteaa toimittamaan tutkinnon hänen menettelynsä johdosta, josta laadittiin ponsi. Edustajia samalla kehotettiin osastoissaan selostamaan tätä kysymystä jäsenistölle, että yhdyttäisiin Williams'in takaisinkutsumiseen toimestaan, jos sellainen kysymys syntyisi. Kansallistoimeenpanevalle komitealle lähetettiin seuraava ponsi:

Me, Californian valtion suomalaisten sosialistiosastojen edustajat, kokoontuneina Californian valtion kesäjuhlien yhteydessä pidettävään neuvottelukokoukseen, päätimme täten yksimielisesti vaatia kansallistoimeenpanevaa komiteaa panemaan toimeen tutkinnon valtiokirjurimme, Thomas W. Williams'in, menettelystä kieltäytyessään toimimasta kansalliskonventsionin päätöksien mukaisesti.

Tämä ponsi lähetettiin myös Oaklandin osastolle World'in toimittajan, tov. Snyder'in, pyynnöstä.

15— Vuotuisia kesäjuhlia päätettiin p'tää edelleen. Nämä juhlat katsottiin olevan valtiomme agitatsionityölle suuresta merkityksestä.

16—Ensi kesäjuhlan paikasta oli kaksi ehdotusta: Fort Bragg, Pudding Creek'in s.s.-osaston avustamana, sekä Rocklin. Vuorojärjestystä noudattaen, on Rocklin'in vuoro, vaan samalla ajateltiin Rocklin'in vähäväkiselle osastolle tulevan juhlien pidon liian raskaaksi. Kuitenkin sikäläiset toverit pitivät sen mahdollisena. Toimitettiin äänestys, tuloksella: Fort Bragg 4 ääntä, Rocklin 8 ääntä, joten ensi kesäjuhlat pidetään Rocklin'issa.

Kesäjuhlien järjestelystä. Kesäjuhlissa toimitetuista kilpailuista ja palkinnoista on syntynyt kilpailuun osaottaneiden osastojen välillä erimielisyyksiä, aiheuttaen katkeruutta toveruushengen tilalle tovereissa. Tämän johdosta osa edustajista ehdotti toistaiseksi poistettavaksi kilpailut seurojen kesken juhlilta. Tästä sukeutui kiivas keskustelu kilpailun poistamisen ja kilpailun edelleen pitämisen kannattajien välillä. Toimitettiin äänestys; 10 äänellä 6 vastaan päätettiin poistaa kilpailut seurojen kesken. Yksityisten välillä tulee kilpailu olemaan entisellään.

Ponsivaliokunta laati keskustelusta seuraavan ponnen:

Juhlissa käytetyt kilpailut ja palkinnot seurojen kesken poistetaan toistaiseksi, koska ne ovat lietsoneet erimielisyyttä kilpailuun osaaottaneiden kesken, lamauttaen toveruushenkeä eri osastojen jäsenistön keskuudessa.

18—Kesäjuhlista koituneiden varojen käytöstä keskusteltiin. Kuten on tiettyä vaatii juhlien toimeenpano siltä paikalliselta osastolta, missä juhlat kulloinkin vietetään jonkun verran kuluja ja suuressa määrin työvoimaa, joten herätettiin kysymys kokoukselle, että olisiko suotuisaa, että juhlien tuloista luovutettaisiin osa sille paikalliselle osastolle, joka toimeenpanee juhlat. Kuitenkin äänestyksessä kumottiin mainittu ehdotus 8 äänellä 6 vastaan, joten juhlista tulleet varat tulevat valtiokomitean kassaan, niinkuin ennenkin.

19—S.s.-osastojen omaisuuden säilyttäminen s.s.-osastojen omaisuutena keskusteltiin. A. Pulkkanen alusti kysymyksen, että eikö olisi mahdollista saada järjestettyä kaikkien tämän maan suomalaisten sosialistien talojen omaisuus ja velat yhteiseksi, kaikkien Yhdysvaltain suomalaisten sosialistiosastojen kesken. Täten yhdistettynä poistuisi usealta kireässä asemassa olevalta osastolta tukala asema, jossa ne nykyään ovat. Alustuksesta ei tällä kertaa keskusteltu sen enempää, vaan jätettiin asia tulevaisuuteen harkittavaksi. Samalla Rocklin'in osaston edustaja ilmoitti heidän osastonsa olevan rahapulassa, ja huonojen työolojen takia osaston toiminnan heikkoa, joten he tarvitsisivat välttämättömästi toisten osastojen apua. Kokous antoi luvan Rocklin'in osaston panna keräyksen toimeen valtiossa, ja samalla velvoitti muita osastoja auttamaan vointinsa mukaan kireään asemaan joutunutta naapuriosastoaan.

20—Päätettiin jatkaa kokousta huomenna, 5 p:nä, klo 10 aamulla. Kokous lopetettiin klo 7:20 illalla.

21—Kokousta jatkettiin tiistaiaamuna klo 10:30. Kokouksen kutsui kokoon tov. K. Kokko, toimien myöskin puheenjohtajana.

22—Valtiomme näytelmäseurojen keskinäisen toiminnan järjestämisestä keskusteltiin. Katsottiin tarpeelliseksi saada jonkinmoinen yhteistoiminta osastojen näytelmäseuroille kulujen vähentämiseksi uusia kappaleita hankkiessa, sekä muutenkin helpottaakseen kappaleita etsimästä, antaen kukin osasto toisilleen kirjallisuudestaan luettelon ja lainaamisluvan.

Keskustelusta laadittu ponsi kuuluu:

Kokous kehoittaa Cal. valtion osastojen näytelmäseuroja keskinäiseen yhteistoimintaan, lähettmällä varastossa olevista kirjoista luettelon ja lainaamaan niitä toisilleen mahdollisimman pienillä korvauksilla. Ja edelleen painostaa olemassaolevaa näytelmäkustannusliittoa hankkimaan suomennoksia ja meidän näyttämöillemme sopivia uusia kappaleita.

23—Herätettiin kysymys kokoukselle, mihin toimenpiteisiin on osastojen ryhdyttävä sellaisten jäsenten suhteen, jotka käyttävät osaston luottotoimia väärin. Useampi osasto on joutunut kärsimään suuria summia tämänlaatuisten "toverien" takia. Asiasta keskusteltua suositeltiin m.m. suoranaista ulosottojärjestelyä. Voimakkaampana ajatuksena kuitenkin oli kokouksessa, että osastojen on laadittava lujat säännöt ja niiden tinkimätön noudattaminen on otettava käytäntöön, eikä antaa mennä luoton liian pitkälle. Ponneksi hyväksyttiin seuraava lausunto:

Kokous terottaa osastoja tiivistämään luottohenkilöidensä toimien sääntöjä, siten, ettei tovereilla olisi mahdollisuutta joutua käyttämään osaston luottoa omiin tarkoituksiinsa.

24—A. Saari alusti kysymyksen, eikö meidän olisi alettava toimimaan metsätyöläisten järjestämistyön eteen. Kysymyksestä keskusteltiin. Otettiin 20 minuutin päivällisloma.

25—Jatkettiin kokousta klo 1:20. Keskusteltiin äsken keskenjääneestä kysymyksestä. Päätöksen suhteen syntyi erimielisyyttä: toiset halusivat pitää keskustelun vastauksena kysymykselle, toiset halusivat pontta asiasta ja osa vaati että valtiokomitean kautta lähetetään kehotus valtiomme ammattijärjestöjen keskusvirastoille, että nämä yhtyisivät järjestämään metsätyöläisiä, joka myös tuli äänestyksessä päätökseksi.

26—Sääntökomitea luki valtiokomitean säännöt muutoksineen, jotka pykälä kerrallaan hyväksyttiin. Samaten luettiin kokoukselle Fort Braggin s.s.-osaston tekemät uudet kesäjuhlasäännöt, jotka hyväksyttiin muutamilla korjauksilla.

27—Ponsivaliokunta luki keskusteluista laatimansa ponnet, jotka hyväksyttiin. Nämä ponnet on mainittuna kukin keskustelun lopussa.

28—Pöytäkirjan puhtaaksikirjottaminen jäi toisen kirjurin, nim. Mandi Mäen, huoleksi.

29—Ilmoitettiin asioiden loppuneen. Kokouksen päättäjäisiksi puhuivat lyhyesti kokouksen merkityksestä, tulevalle toiminnalle evästykseksi seuraavat toverit: Fräki, Matson, Sundman, Saari, Perälä ja puheenjohtaja Kokko.

Lopetettiin kokous klo 3 jpp.

Lopuksi laulettiin reippaasti "Kansainvälinen".

Kokouksen puolesta,
Väinö Korhonen, Mandi Mäki,
kirjurit.

Hyväksyn pöytäkirjan seuraavalla huomautuksella: 17 pykälän viimeinen lause kuuluu: "lamauttaen toveruushenkeä". Tulisi olla: ''koska kilpailu ei tuota vastaavaa hyötyä osastojen toiminnalle.

O. Sirola.

Olen tarkastanut ylläolevan pöytäkirjan ja hyväksyn sen ilman muutoksia.

Pöytäkirjan vakuudeksi,
A. Saari.

TILITYS CALIFORNIAN S. S. O:n KESÄJUHLASTA KESÄK. 2, 3 ja 4 P:LTÄ, 1917, W. BERKELEYSSÄ, CALIFORNIASSA.

Tulot kesäk. 2 p:nä:	
Ovelta tiketeistä	$265 85
Ravintolasta	52 95
Etukäteen myyty tikettiä	26 25
Yhteensä	$345 05
Tulot kesäk. 3 p:nä:	
Puistossa portilla tiketeistä	$149 50
Ravintolasta	125 15
Rengaslaudalla	14 60
Yhteensä	$289 25
Tulot illalla 3 p:nä:	
Ovelta tiketeistä	$107 50
Ravintolasta	90 30
Yhteensä	$197 80
Tulot kesäk. 4 p:nä:	
Ovelta tiketeistä	$ 31 85
Ravintolasta	43 60
Yhteensä	$75 45
Juhlamerkeistä	$ 44 70
Hattujen säilytyksestä	9 45
W. B. s.s.o. sisäänkirjotuskilp	5 00
Fort Braggin s.s.o sisäänkirjot.	5 00
Yhteensä	$64.15
Kokonaistulos	$971 70
Menot kesäk. 2 p:nä:	
Ravint.-tarpeisiin (F. Hillin k.)	$ 62 18
Lihalasku	53 39
Astioitten vuokra	7 15
Ilmotusten postittaminen	92
Haalin vuokra	75 00
Pöytäliina (palkintona rengaslaudasta)	4 00
Ravintolatarp. (Pollaryn kaut.)	120 75
Puiston vuokra	50 00
Veitsien vuokra	2 00
Juhlaliput ja ilm Toverissa	23 05
Juhlanauhoista	11 12
Kahvitiketeistä	1 50
Maidosta ja kermasta	16 90
Kahvista	22 50
Kokonaismenot	$450 46
Jäännös	$521 24
	$971 70

Ylläolevat tilit olemme tarkastaneet ja huomanneet ne oikeiksi.

Berkeley, Cal., heinäk. 16 p., 1917.
Aksel Heino, Carl Kokko, Hilda Soderlund.
W. B. s.s.o:n valitsemat tilintarkastajat.

Tilit hyväksytty 19 päivänä heinäk., 1917, W. Berkeleyn s.s.-osaston kokouksessa.

Abel Toivonen, puheenjohtaja,
Saara Vilen, kirjuri.

CANADAN S. S. JÄRJESTÖN ASIOITA

KUSTI KOPILAN MATKAOHJELMA.

Canadan s. s. järjestön puhujan Kusti Kopilan matkaohjelma:

Elokuulla:

Sault Ste Marie 16—17—18 p.
Worthington 19—20 p.
Riemula 21—22 p.
Koitto 23 p.
Vermillion River 24—25 p.
Green Hill 26—27 p.
Mond 28—29 p.
North Star 30—31 p.

Syyskuulla:

Creighton 1—2 p.
Copper Cliff 3—4 p.
Carson 5—6 p.
Sudbury 7 p.
Levak 8—9 p.

Osastot, ottakaa huomioonne teille määrätyt päivät ja pitäkää huoli puhetilaisuuksien järjestämisestä ja hyvin ilmottamisesta.

Uusinta kirjallisuutta puhetilaisuuksissa saatavana, joista samoin kuin lehtitilauksistakin lankeaa prosentti Canadan s. s. järjestölle.—K. K.